

Szanowni Państwo,

Pracownicy Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

Oddajemy w Państwa ręce **"Przewodnik po ewaluacji nauki"**, który został opracowany zgodnie z profilem naszej Uczelni. Jak Państwo doskonale wiecie, **w roku 2021 będzie nas czekała kolejna ocena jakości badań naukowych**. Ostatnia ocena - przeprowadzona przez Ministerstwo Nauki w 2017 roku, dotyczyła jakości badań naukowych prowadzonych w poszczególnych Wydziałach naszej Uczelni. W jej wyniku, za okres 2013 - 2016, wszystkie Wydziały uzyskały wysoką kategorię A.

Czekająca nas ocena nie będzie już dotyczyła Wydziałów, ale **dyscyplin**, które zgłosiliśmy oświadczeniami pracowników do Ministerstwa Nauki w grudniu 2018 roku. Ministerstwo ewaluuje dyscypliny, do których przypisało się co najmniej 12 osób (w przeliczeniu na pełne etaty). Stąd, w UMP oceniane będą osiągnięcia naukowe pracowników, którzy złożyli oświadczenia o prowadzeniu badań naukowych i prac B+R tylko w trzech dyscyplinach:

- naukach medycznych,
- naukach o zdrowiu,
- naukach farmaceutycznych.

Okres oceny obejmuje lata 2016 - 2020. W jej wyniku, poszczególne dyscypliny mogą uzyskać jedną z pięciu kategorii: **A+, A, B+, B lub C. Plan minimum, jaki musimy osiągnąć, to uzyskanie co najmniej kategorii B+ we wszystkich trzech dyscyplinach**. Dlaczego? Dlatego, że uzyskanie kategorii B lub C będzie skutkowało

- koniecznością zamknięcia Szkoły Doktorskiej,
- utratą uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz, co wydaje się bardzo prawdopodobne,
- brakiem możliwości kształcenia studentów na kierunku lekarskim.

Oznaczałoby to, *de facto*, „koniec” dla naszego Uniwersytetu.

Czym jest kategoria B+? Odnosząc się do ostatniej parametryzacji, odpowiada ono raczej "słabej kategorii A" niż "silnej kategorii B". Innymi słowy, w przeliczeniu na obowiązujące kategorie przypisane naszym Wydziałom w roku 2017, obydwa Wydziały Lekarskie oraz Wydział Nauk o Zdrowiu uzyskałyby właśnie kategorię B+. To oznacza, że w żadnym wypadku nie możemy założyć, że raz uzyskana kategoria A, zostanie przepisana na lata kolejne.

Do czasu kolejnej ewaluacji pozostało nam wyłącznie **16 miesięcy**. To wystarczająco dużo czasu, aby zoptymalizować nasze działania naukowe. Przewodnik, który właśnie Państwo czytacie, ma na celu wyjaśnienie nowych zasad oceny naukowej, pokazanie istniejących możliwości i ograniczeń, a także działań, które mogą nas uchronić przed uzyskaniem słabszych kategorii: B lub C.

Slot, czyli udział jednostkowy

Już w początkach obecnej reformy oceny jakości nauki, Ministerstwo wprowadziło nowy termin określający limit zgłaszanych osiągnięć naukowych. Termin ten to "slot" lub "udział jednostkowy".

O co w nim chodzi?

W ostatniej parametryzacji wydziałów, która miała miejsce w 2017 roku, niektóre jednostki naukowe uzyskały wysoką ocenę, dzięki "naukowcom - lokomotywow", czyli osobom, które do oceny całego wydziału zgłaszały setki swoich publikacji. Dla przykładu: wyobraźmy sobie dwa wydziały, z których każdy zatrudnia 100 osób. W pierwszym z nich każdy naukowiec publikuje jedną pracę rocznie. W drugim jeden naukowiec publikuje 100 prac rocznie, a pozostałe 99 osób nic nie robi. Czy jednostki takie mogą zostać potraktowane w ten sam sposób?

Wychodząc z założenia, że wydziały takie nie są porównywalne, Ministerstwo określiło, że **za lata 2017 - 2020 każdy naukowiec będzie mógł wykazać maksymalnie cztery indywidualne osiągnięcia naukowe** (publikacje naukowe, monografie lub patenty). Innymi słowy, każdy naukowiec będzie mógł zapełnić swoimi czterema "indywidualnymi osiągnięciami naukowymi" cztery „sloty” będące – swoistego rodzaju wirtualną przestrzenią, która została mu przypisana przez Ministerstwo.

Najprościej można to wytłumaczyć na następującym przykładzie. Osoba XX w okresie 2017 - 2020 była zatrudniona na pełnym etacie i opublikowała cztery publikacje, a w każdej z nich jest jedynym autorem. Jedna taka publikacja zapełnia jeden slot. Cztery publikacje zapełniają cztery sloty. W analizie tej można jednak pójść o krok dalej. Gdyby taka osoba opublikowała w latach 2017 - 2020 pięć publikacji i w każdej z nich była jedynym autorem, to nie zapełni nimi pięciu slotów. Jedna z publikacji (w domyśle ta najsłabsza) w ogóle nie zostanie wzięta do analizy (nie można bowiem wypełnić swoimi osiągnięciami więcej niż czterech slotów).

Czy to zatem oznacza, że w przypadku publikacji, w której osoba XX jest jednym z np. pięciu autorów to takim "indywidualnym osiągnięciem naukowym" wypełni tylko 1/5 (czyli 20%) jednego slotu? Sprawa nie jest już taka prosta. Aby ją w pełni wyjaśnić należy wprowadzić kilka pojęć.

Definicje i przykłady

Dobrze pamiętamy, że dotychczasowy zakres punktów przyporządkowanych publikacjom naukowym przez Ministerstwo, mieścił się między 1 a 50 pkt. Publikacje, które zostały wydane w czasopismach posiadających choćby minimalny IF (tzw. lista A czasopism), miały przyporządkowanych co najmniej 15 pkt. Publikacje bez IF (tzw. lista B czasopism) miały przypisane mniej niż 15 pkt. Czasopisma typu *Science* lub *Nature* były "wycenione" przez Ministerstwo Nauki na 50 pkt.

Obecny system rozciąga zakres punktowania od 5 pkt. do aż 200 pkt.

W dużym uproszczeniu

- publikacje bez IF otrzymują ryczałtem **5 pkt.**
- publikacje z dotychczasowymi 15 "starymi" punktami ministerialnymi otrzymują **20 pkt.**
- publikacje ze "starą" punktacją 20 lub 25 pkt. otrzymują odpowiednio **40 i 70 pkt.**
- publikacje ze "starą" punktacją ≥ 30 pkt. otrzymują 100, 140 lub 200 pkt. (szczegółowy wykaz tych czasopism znajduje się pod tym [linkiem](#))

Należy również zwrócić uwagę, że 20 "nowych" punktów ministerialnych otrzymały czasopisma, które nie mają IF, ale stały się beneficjentami rządowego "Programu wsparcia 500 czasopism naukowych". Jednym z laureatów tego programu jest nasz uczelniany periodyk - *Journal of Medical Science*.

Przybliżona wyżej nowa ministerialna punktacja czasopism (5 pkt., 20 pkt., 40 pkt., 70 pkt., 100 pkt., 140 pkt. lub 200 pkt.) to **całkowita wartość punktowa publikacji (P_c)**.

Ministerstwo Nauki zachęca nas do tego, aby publikować w czasopismach za 100 pkt., 140 pkt. lub 200 pkt. Publikacje w takich periodykach są premiowane. W jaki sposób? Ministerstwo wprowadza kolejną wartość określoną jako przeliczeniowa wartość punktacji publikacji (P)

Otóż dla ww. trzech rodzajów czasopism (za 100 pkt., 140 pkt. lub 200 pkt.) **przeliczeniowa wartość punktacji publikacji (P)** równa jest całkowitej wartości punktowej (P_c).

Dla publikacji "wycenionych" przez Ministerstwo na **70 pkt.** lub **40 pkt.** przeliczeniowa wartość punktacji publikacji (P) jest iloczynem całkowitej wartości punktowej publikacji (P_c) oraz wyrażenia $\sqrt{k/m}$ (gdzie "k" - liczba autorów publikacji z tej samej jednostki reprezentujących tę samą dyscyplinę naukową, a "m" - liczba wszystkich autorów publikacji), natomiast dla publikacji za 20 pkt. lub 5 pkt. przeliczeniowa wartość punktacji publikacji (P) jest iloczynem całkowitej wartości punktowej publikacji (P_c) oraz ułamka k/m .

Wszystko zaczyna się komplikować, zatem przeanalizujemy pierwsze przykłady.

Wymiar zatrudnienia a liczba „slotów”

Poszczególne scenariusze spróbujemy przeanalizować w oparciu o hipotetyczny sześćosobowy zespół autorów z naszej Uczelni, którzy razem publikują w różnych czasopismach. Osoba określona skrótem **AA** to naukowiec, który złożył oświadczenie o zaliczeniu do liczby "n" pracowników realizujących badania naukowe i/lub prace B+R w dyscyplinie "**nauki farmaceutyczne**". Osoby **BB** i **CC** to dwóch pracowników, którzy złożyli oświadczenia w dyscyplinie "**nauki o zdrowiu**". Wreszcie **DD**, **EE** i **FF** to osoby, które złożyły oświadczenia w dyscyplinie "**nauki medyczne**". Aby nie było zbyt łatwo, dodajmy, że AA, BB i DD pracują na pełnym etacie bez przerw od 1996 roku, a zatrudnienie mają na czas nieokreślony (nic zatem nie wskazuje, aby nie mieli pracować naukowo również i w 2020 roku). Osoba CC została zatrudniona w 2012 roku i do tej pory pracuje w ramach 1/2 etatu. Pracownik EE w latach 1990 - 2018 pracował na pełnym etacie, a od 2019 roku jest na 1/2 etatu. Wreszcie osoba FF została zatrudniona w 2019 roku na 3/4 etatu. Zarówno EE jak i FF mają zatrudnienie do końca 2021 roku.

Ujmijmy ww. dane w tabelę, do której będziemy się odnosić w dalszej części opracowania.

Tabela nr 1

Przykładowy zespół pracowników UMP publikujący w czasopismach naukowych

Pracownik	Dyscyplina	Wymiar zatrudnienia				Liczba przyznanych przez Ministerstwo "slotów"
		2017	2018	2019	2020	
AA	Nauki farmaceutyczne	1	1	1	1	4
BB	Nauki o zdrowiu	1	1	1	1	4
CC	Nauki o zdrowiu	0,5	0,5	0,5	0,5	2
DD	Nauki medyczne	1	1	1	1	4
EE	Nauki medyczne	1	1	0,5	0,5	3
FF	Nauki medyczne	-	-	0,75	0,75	1,5

Jak widać liczba przyznanych przez Ministerstwo Nauki "slotów" jest wyłącznie pochodną zatrudnienia. Dodajmy jeszcze dwie informacje. Nawet gdyby dana osoba była w naszej uczelni zatrudniona przez 4 lata na 1,5 etatu (co się w zasadzie nie zdarza), to i tak nie otrzyma od Ministerstwa więcej niż 4 slotów. Osoby, które w okresie objętym ewaluacją (lata 2017 - 2020) przebywały, przebywają lub będą przebywać na urlopie macierzyńskim / wychowawczym, okres absencji w pracy wynikający z takiego urlopu umniejszy liczbę przyznanych slotów.

Punktacja czasopism przypisana badaczowi i dyscyplinie w przykładach krok po kroku

Przykład nr 1

Zespół AA, BB, CC, DD, EE, FF opublikował pracę w czasopiśmie za 140 pkt. Wśród autorów są tylko ww. osoby z naszej uczelni. Pamiętajmy, że przeliczeniowa wartość publikacji dla czasopism za 100, 140 lub 200 pkt. równa się jej całkowitej wartości punktowej. Zatem dla każdej naszej dyscypliny (nauki farmaceutyczne, nauki o zdrowiu i nauki medyczne) wartość przeliczeniowa takiej publikacji (potrzebna do dalszych obliczeń, o czym za chwilę) wynosi **140 pkt.**

Przykład nr 2

Zespół AA, BB, CC, DD, EE, FF opublikował pracę w czasopiśmie za 140 pkt. **Liczba wszystkich autorów wynosi łącznie 220 osób** (jest to zapewne wieloosrodkowa praca kliniczna). Cały czas pamiętamy, że przeliczeniowa wartość publikacji dla czasopism za 100, 140 lub 200 pkt. równa się jej całkowitej wartości punktowej (nie ma znaczenia ilu jest łącznie autorów). Zatem wartość przeliczeniowa wynosi znowu **140 pkt.**

Przykład nr 3

Zespół AA, BB, CC, DD, EE, FF opublikował pracę w czasopiśmie za 70 pkt. Całkowita liczba autorów publikacji (określona jako wyrażenie "m") wynosi 12 osób. Przypomnijmy, że AA reprezentuje nauki farmaceutyczne, BB i CC nauki o zdrowiu, a osoby DD, EE i FF nauki medyczne. Zgodnie z definicją, dla publikacji za 70 i 40 pkt. przeliczeniowa wartość publikacji to **iloczyn całkowitej wartości punktowej publikacji (Pc) oraz pierwiastka z ilorazu k/m**. Wyrażenie "m" to liczba wszystkich autorów (czyli 12), wyrażenie "k" to liczba autorów reprezentujących daną dyscyplinę w danej jednostce naukowej. Zatem publikacja w takim czasopiśmie przyniesie następujące wartości przeliczeniowe

1. dyscyplinie nauki farmaceutycznej: 70 pkt. (wartość całkowita) x $\sqrt{1/12}$ (ponieważ mamy jedną osobę z tej dyscypliny, a 12 wszystkich autorów) = **20,207 pkt.**
2. dyscyplinie nauki o zdrowiu: 70 pkt. (wartość całkowita) x $\sqrt{2/12}$ (ponieważ mamy dwie osoby z tej dyscypliny, a 12 wszystkich autorów) = **28,577 pkt.**
3. dyscyplinie nauki medyczne: 70 pkt. (wartość całkowita) x $\sqrt{3/12}$ (ponieważ mamy trzy osoby z tej dyscypliny, a 12 wszystkich autorów) = **35 pkt.**

Przykład nr 4

W tym przykładzie, dla lepszego zobrazowania problemu, zwiększamy liczbę autorów do 15, przy czym nadal 6 autorów (AA, BB, CC, DD, EE, FF) pochodzi z naszej jednostki i reprezentuje 3 dyscypliny. Zespół ten opublikował pracę w czasopiśmie za 20 pkt. Całkowita liczba autorów publikacji (określona jako wyrażenie "m") wynosi 15 osób. Zgodnie z definicją, dla publikacji za 20 i 5 pkt. przeliczeniowa wartość publikacji to **iloczyn całkowitej wartości publikacji (Pc)** oraz **ułamek k/m**. Wyrażenie "m" to liczba wszystkich autorów (czyli 15), wyrażenie "k" to liczba autorów reprezentujących daną dyscyplinę w danej jednostce naukowej. Zatem publikacja w takim czasopiśmie przyniesie następujące wartości przeliczeniowe

1. dyscyplinie nauki farmaceutycznej: 20 pkt. (wartość całkowita) x $1/15$ (ponieważ mamy jedną osobę z tej dyscypliny, a 15 wszystkich autorów) = 1,334 pkt. Pamiętajmy jednak, że Ministerstwo zastrzegło, iż przeliczeniowa wartość publikacji nie może być mniejsza niż 10% jej wartości całkowitej. Wyliczone 1,334 pkt. to mniej niż 10%, zatem przeliczeniowa wartość publikacji w takim przypadku będzie wynosiła **2 pkt.**
2. dyscyplinie nauki o zdrowiu: 20 pkt. (wartość całkowita) x $2/15$ (ponieważ mamy dwie osoby z tej dyscypliny, a 15 wszystkich autorów) = **2,667 pkt.**
3. dyscyplinie nauki medyczne: 20 pkt. (wartość całkowita) x $3/15$ (ponieważ mamy trzy osoby z tej dyscypliny, a 15 wszystkich autorów) = **4 pkt.**

Zaprezentowane wyżej przykłady można byłoby mnożyć. Ale zasada jest zawsze ta sama. Najbardziej opłaca nam się publikować w czasopismach za 100, 140 lub 200 pkt.

Co ma jednak wspólnego przeliczeniowa wartość publikacji ze slotem (określanym w [Rozporządzeniu Ministra Nauki](#) z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej za "udział jednostkowy")?

Udział jednostkowy (U), który możemy określić za stopień wypełnienia slotu, wylicza się wg następującego wzoru: $U = P/P_c \times 1/k$
gdzie P to przeliczeniowa wartość publikacji, P_c - wartość całkowita publikacji, a wyrażenie "k" to liczba autorów z danej dyscypliny z tej samej jednostki naukowej

W oparciu o powyższe spróbujmy wyliczyć udziały jednostkowe (stopień wypełnienia slotu) w przytoczonych wcześniej 4 przykładach.

Przykład nr 1 i 2

$P_c = 140$ pkt.

$P = 140$ pkt.

$k = 1$ (dla dyscypliny nauki farmaceutyczne)

$k = 2$ (dla dyscypliny nauki o zdrowiu)

$k = 3$ (dla dyscypliny nauki medyczne)

Zatem **osoba AA** publikacją z przykładów 1 lub 2 **zapełni cały jeden slot**, gdyż $U = 140/140 \times 1/1 = 1$.

Osoba BB publikacją z przykładów 1 lub 2 **zapełni 1/2 swojego slotu**, gdyż $U = 140/140 \times 1/2 = 0,5$.

Podobnie będzie się przedstawiała sytuacja dla osoby CC.

Wreszcie **osoba DD** (podobnie jak EE i FF) swoją publikacją z przykładów 1 lub 2 zapełni **1/3 swojego slotu**, gdyż $U = 140/140 \times 1/3 = 0,333$

Przykład nr 3 musimy rozbić osobno dla każdej z dyscyplin

Dyscyplina nauki farmaceutyczne

$P_c = 70$ pkt.

$P = 20,207$ pkt. (wartość, którą wyliczyliśmy na poprzedniej stronie opracowania)

$k = 1$

W tej sytuacji **osoba AA** publikacją z przykładu nr 3 **zapełni 0,287 swojego slotu**, gdyż $U = 20,207/70 \times 1/1 = 0,287$

Dyscyplina nauki o zdrowiu

$P_c = 70$ pkt.

$P = 28,577$ pkt. (wartość, którą wyliczyliśmy na poprzedniej stronie opracowania)

$k = 2$

W tej sytuacji **osoba BB** (podobnie jak i CC) publikacją z przykładu nr 3 **zapełni 0,204 swojego slotu**, gdyż $U = 28,577/70 \times 1/2 = 0,204$

Dyscyplina nauki medyczne

$P_c = 70$ pkt.

$P = 35$ pkt. (wartość, którą wyliczyliśmy na poprzedniej stronie opracowania)

$k = 3$

W tej sytuacji **osoba DD** (podobnie jak i EE oraz FF) publikacją z przykładu nr 3 **zapełni 0,167 swojego slotu**, gdyż $U = 35/70 \times 1/3 = 0,167$

Udział jednostkowy to jednak tylko stopień wypełnienia tej wirtualnej przestrzeni, którą przyznało nam Ministerstwo. **Ale ile to przynosi konkretnych punktów do ewaluacji dyscypliny?** Czas wprowadzić ostatnią definicję czyli wartość punktową udziału jednostkowego.

Wartość punktowa udziału jednostkowego (P_u) to iloraz P/k , gdzie P to przeliczeniowa wartość publikacji, a wyrażenie " k " to liczba autorów z danej dyscypliny z tej samej jednostki naukowej

Mając już zebrane wszystkie definicje oraz opierając się na znanym już zespole badawczym, który, jak pamiętamy, opublikował 4 publikacje (opisane w przykładach 1 - 4), spróbujmy zebrać w tabeli, ile ww. zespół badawczy przyniósł punktów uczelni oraz w jakim stopniu wypełnił swoje sloty.

Tabela nr 2

Suma wypełnionych slotów i zdobytych punktów przez zespół badawczy opisany w Tabeli nr 1

Osoba	Dyscyplina	Przyznane przez Ministerstwo sloty ¹	Publikacja z przykładu nr 1		Publikacja z przykładu nr 2		Publikacja z przykładu nr 3		Publikacja z przykładu nr 4 ²		Suma wypełnienia slotów ³	Suma zdobytych punktów ⁴
			U	Pu	U	Pu	U	Pu	U	Pu		
AA	Nauki farmaceutyczne	4	1	140	1	140	0,287	20,207	0,1	2	2,387	302,207
BB	Nauki o zdrowiu	4	0,5	70	0,5	70	0,204	14,289	0,07	1,33	1,274	155,619
CC	Nauki o zdrowiu	2	0,5	70	0,5	70	0,204	14,289	0,07	1,33	1,274	155,619
DD	Nauki medyczne	4	0,333	46,667	0,333	46,667	0,167	11,667	0,07	1,33	0,903	106,331
EE	Nauki medyczne	3	0,333	46,667	0,333	46,667	0,167	11,667	0,07	1,33	0,903	106,331
FF	Nauki medyczne	1,5	0,333	46,667	0,333	46,667	0,167	11,667	0,07	1,33	0,903	106,331

U = udział jednostkowy (stopień wypełnienia slotu); Pu = wartość punktowa udziału jednostkowego

Spójrzmy raz jeszcze na cztery omówione wyżej przykłady.

Teoretycznie mamy sześć osób pracujących w podobny sposób. Ale osoba AA charakteryzuje się niejako największą efektywnością. Dlaczego? Dlatego, że punkty w ewaluacji nauki są obecnie w pierwszym rzędzie przypisywane dyscyplinom. Zwiększanie liczby przedstawicieli tej samej dyscypliny w danej publikacji nic nam nie daje. Natomiast powinniśmy pamiętać, aby jak najczęściej publikować w czasopismach o wartości 100+ punktów. Spójrzmy na osobę AA. Publikacja za 140 punktów przyniosła dyscyplinie 140 pkt. Ale publikacja w czasopiśmie za 70 pkt. już tylko niewiele ponad 20 pkt.

Pamiętajmy również o tym, że duża część naszych pracowników złożyła oświadczenia w dwóch dyscyplinach. W takiej sytuacji (już z początkiem przyszłego roku) będziemy jako UMP prosić tych autorów publikacji o wyrażenie zgody na przypisanie danej publikacji do wybranej przez nas dyscypliny.

I ostatnie pytanie. Czy warto publikować w czasopismach za 20 pkt.? Odpowiedź jest prosta. Jeżeli nie mam szans na żadną inną publikację, to tak. Ale pozostawiamy tę możliwość jako ostateczność. Za wszelką cenę musimy się przebijać do czasopism 100+

Na koniec porównajmy w Tabeli nr 2 wartości z kolumny "Przyznane przez Ministerstwo sloty" oraz kolumny "Suma wypełnienia slotów". Zauważmy, że każdy z naszych pracowników ma jeszcze "przestrzeń" na zgłaszanie kolejnych publikacji (żaden nie wypełnił wszystkich slotów). Gdyby jednak okazało się, że osoba CC jako jedyny przedstawiciel UMP w dyscyplinie "nauki o zdrowiu" będzie współautorem kolejnej (innej) publikacji za 100 pkt., to suma wypełnienia slotów zwiększy się o wartość = 1 i osiągnie 2,274 slota. A Ministerstwo przyznało tylko 2 sloty. Czym to zaowocuje? Usunięciem z dorobku pracownika CC publikacji z przykładów nr 3 i 4.

¹ w oparciu o dane z Tabeli nr 1

² w opracowaniu nie przedstawiono szczegółowego sposobu wyliczenia wartości udziału jednostkowego oraz wartości punktowej udziału jednostkowego

³ dotyczy czterech publikacji

⁴ dotyczy czterech publikacji

A co z monografiami i rozdziałami w monografiach?

Zacznijmy od próby określenia, ile osiągnięć naukowych (w domyśle publikacji naukowych) będziemy w ogóle mogli zgłosić w 2021 roku. Okazuje się, że nie jest to liczba nieograniczona.

W bardzo dużym uproszczeniu liczba zgłoszonych osiągnięć będzie trzykrotnością liczby "n" osób, które w danej dyscyplinie złożyły oświadczenie o prowadzeniu badań naukowych. Na chwilę obecną w dyscyplinie "nauki farmaceutyczne" liczba "n" wynosi około 130, w "naukach o zdrowiu" - około 150, a w dyscyplinie "nauki medyczne" - ponad 600. Oznacza to, że odpowiednio w ww. trzech dyscyplinach będziemy mogli zgłosić 400, 600 oraz 1800 publikacji. Przypomnijmy - dotyczy to całego okresu 2017 - 2020. Biorąc pod uwagę fakt, że całe UMP publikuje rocznie około 750 prac z IF, liczba ta jest możliwa do osiągnięcia.

Monografie i rozdziały w monografiach nie mogą stanowić więcej niż 5% wszystkich publikacji z ww. okresu. Czyli w dyscyplinie "nauki farmaceutyczne" całkowita liczba tych osiągnięć nie będzie mogła być wyższa niż 20, w "naukach o zdrowiu" - nie więcej niż 30, a w "naukach medycznych" maksymalnie 90.

Warto te ograniczenia mieć na uwadze w chwili podjęcia zamiaru przygotowania monografii lub napisania w niej rozdziału.

Oczywiście monografie i rozdziały w monografiach są punktowane. Ministerstwo Nauki w opublikowanym przez siebie [wykazie](#) wskazało dwa rodzaje wydawnictw. Wydawnictwa za 200 pkt. (czyli odpowiadające najlepszym publikacjom) oraz wydawnictwa za 80 pkt. Tych pierwszych jest zaledwie 36. Liczba wydawnictw za 80 pkt. zawiera aż 500 pozycji. Wszystkie inne wydawnictwa, które nie zostały ujęte w ww. wykazie otrzymały 20 pkt.

Przytoczona wyżej punktacja wydawnictw (200 pkt., 80 pkt. i 20 pkt.) to nic innego jak **całkowita wartość punktowa monografii**, które zostałyby w nich wydane. Jeżeli w danym wydawnictwie publikujemy nie monografię, ale rozdział, to odpowiednio całkowita wartość punktowa rozdziału w takim opracowaniu zbiorowym zmniejsza się do 50, 20 i 5 pkt. Ale jest jeszcze trzecia możliwość - redakcja monografii, jak w naszym przypadku (zwłaszcza w aspekcie przygotowywania podręczników dla studentów) zdarza się stosunkowo często. Całkowita wartość punktowa redakcji monografii (w zależności od rodzaju wydawnictwa - najlepsze, dobre i takie poza wykazem ministerstwa) wynosi 100, 20 lub 5 pkt.

Skoro monografie, redakcja monografii lub publikacja rozdziału mają całkowitą wartość punktową, to zapewne stosuje się i do nich przeliczeniową wartość punktową. Sposób wyliczenia tej wartości jest analogiczny do tego, który opisano w publikacjach. W przypadku najlepszych wydawnictw (tych za 200 pkt.) wartość przeliczeniowa jest równa wartości całkowitej. Dla wydawnictw za 80 pkt. wartość przeliczeniowa (monografii lub rozdziału) jest iloczynem jej całkowitej wartości punktowej i pierwiastka z ilorazu k/m . Natomiast dla najłabszych wydawnictw (tych spoza wykazu Ministerstwa) przeliczeniowa wartość punktowa monografii lub rozdziału będzie stanowiła iloczyn całkowitej wartości punktowej takiej pozycji oraz ilorazu k/m . Podobnie jak w przypadku publikacji, wartość "k" to liczba współautorów monografii/rozdziału reprezentujących tę samą dyscyplinę naukową w ewaluowanej jednostce naukowej, a wyrażenie "m" to liczba wszystkich współautorów monografii/rozdziału.

Patenty

Nasza Uczelnia nie jest, niestety, liderem wśród jednostek, które uzyskują patenty. Niemniej jednak, warto nadmienić, że za każdy patent zagraniczny uczelnia uzyska 100 pkt., a za każdy patent krajowy - 75 pkt. Pamiętajmy o tym, że w ewaluacji nie będą już brane pod uwagę zgłoszenia patentowe.

Przychody z grantów i komercjalizacji

Punkty naszej Uczelni możemy przynosić nie tylko w postaci publikacji (rozumianych również jako monografie i rozdziały) i patentów. Również zdobyte przez nas projekty badawcze oraz przychody z komercjalizacji badań mają określoną wartość.

I tak:

1. jeżeli UMP jest **liderem** projektu finansowanego ze źródeł krajowych (nieważne czy występuje w tym projekcie samodzielnie, czy z konsorcjantami), to **otrzymujemy 1 pkt. za każde 50.000 zł wartości całego projektu**
2. jeżeli jesteśmy **współwykonawcą** projektu finansowanego ze źródeł krajowych (a liderem jest inna jednostka naukowa), to **otrzymujemy 1 pkt. za każde 50.000 zł obecnych w budżecie naszego zadania**
3. jeżeli jesteśmy współwykonawcą projektu finansowanego ze źródeł krajowych (a liderem jest przedsiębiorca), **otrzymujemy 1 pkt. za każde 25.000 zł obecnych w naszym zadaniu**
4. jeżeli udało się nam natomiast coś sprzedać (w rozumieniu komercjalizacji wyników badań naukowych), to **otrzymujemy 1 pkt. za każde 10.000 zł przychodu ze sprzedaży**

W przypadku, gdy projekty, o których mowa w pierwszych trzech ww. punktach, są finansowane w ramach **European Research Council** (np. ERC - Starting Grant) **wyliczone punkty mnoży się razy 4!** Jeżeli finansowanie pochodzi bezpośrednio z Unii Europejskiej (z wyjątkiem grantów ERC) wyliczone punkty mnoży się razy 2. Natomiast, w przypadku gdy ww. projekty są finansowane z jakichkolwiek innych źródeł zagranicznych (ale z wyjątkiem struktur Unii Europejskiej) wyliczone punkty mnoży się razy 1,5.

Podsumowanie

Przytoczone wyżej Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej liczy ok. 30 stron. Przygotowany przez Ministerstwo [przewodnik po ewaluacji](#) liczy tych stron już blisko 140.

Naszym celem było maksymalne skrócenie i przybliżenie najważniejszych zasad, które w sposób bezpośredni odnoszą się do specyfiki naszej Uczelni. Doskonale zdaję sobie sprawę z faktu, że lektura ta może rodzić szereg pytań i wątpliwości. Jeżeli takie powstaną, chętnie na nie odpowiem w bezpośredniej korespondencji mailowej (mnowicki@ump.edu.pl).

prof. Michał Nowicki
Prorektor ds Nauki i Rozwoju Uczelni